

230135 - در صورت خون ریزی در لثه در هنگام نماز باید چکار کرد؟

سوال

آیا در صورت خون ریزی لثه در هنگام نماز واجب است که آن را تف کنیم؟ و آیا این وضو را باطل می‌کند؟ آیا در هنگام نماز تف کردن جایز است؟ و آیا تف کردن در مسجد یا جای دیگر جایز است؟ در صورتی که روزه‌دار خون لثه را فرو برد روزه‌اش باطل می‌شود؟ و آیا واجب است دستمالی که خون را بر آن تف کرده بشوید؟ آیا کافی است که آن را با دستمال کاغذی پاک کند یا حتما باید با آب بشوید؟ اگر بر روی زمین تف کند چطور؟ استفاده از دستمال کافی است؟ و اگر شستن با آب واجب است یک بار کافی است یا باید حتما سه بار بشوید؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

اگر از لثه خون بیاید فرو بردن آن جایز نیست، چه در نماز، چه در بیرون از نماز.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

اگر خون از لثه بیاید فرو بردنش جایز نیست، زیرا الله تعالی می‌فرماید:

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ [مائده: ۳]

(مردار و خون بر شما حرام شده است).

از فتاوی نور من الدرب (۷ / ۲).

اگر در نماز بود و آن را به عمد فرو برد نمازش باطل است زیرا به منزله خوردن در نماز است، اما اگر بدون اختیار بود مانند آنکه غیر عمد به حلقش رفت، نمازش صحیح است.

اگر در مسجد بود باید در دستمال تف کند و تف کردن در داخل مسجد جایز نیست زیرا آنجا را کثیف می‌کند.

و اگر خارج مسجد بود جایز است که زیر پای چپش یا سمت چپش تف کند.

حجاوی (الزاد: ۴۷) می‌گوید:

در نماز به سمت چپش تف می‌کند و در مسجد در لباسش.

و در دایرة المعارف فقهی (۱۲۶ / ۴۰) آمده است:

فقها اجماع کرده‌اند که انداختن تف و مانند آن در کف مسجد یا دیوار یا حصیر آن جایز نیست بلکه مسجد باید از هرگونه ناپاکی و پلیدی حتی اگر نجس نباشد مانند آب دهان و خلط پاک داشته شود.

شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - می‌گوید:

«اگر انسان در مسجد بود باید در لباسش (در دستمال) تف کند نه در مسجد، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمود: **تف کردن در مسجد گناه است** اما این گناه را اگر مرتکب شد کفاره‌اش دفن آن (پاک کردنش) هست. بنابراین می‌گوییم: در مسجد به سمت چپ خود تف نکن، بلکه در لباست تف کن.

در مسجد زیر پاهایش هم نباید آب دهان بیاندازد زیرا آب دهان انداختن در مسجد گناه است؛ چرا که مسجد را کثیف می‌کند».

به طور مختصر از **الشرح الممتع** (۳ / ۲۷۳).

ثانیا:

فقها در مورد خونی که از غیر دو راه [محل خروج ادار و مدفوع] خارج شود اختلاف کرده‌اند که آیا باعث بطلان وضو می‌شود یا خیر؟

راجح آن است که خروج خون وضو را باطل نمی‌کند. پیشتر در پاسخ به سوال (45666) این مساله را شرح دادیم.

ثالثا:

اما تاثیر فرو بردن خون لثه بر روزه؛ اگر آن را بدون اراده فرو برد روزه‌اش صحیح است، و اگر به عمد و از روی اختیار چنین کرد روزه‌اش باطل می‌شود. بنابراین اگر روزه رمضان یا روزه‌ای واجب بود باید قضایش کند و اگر روزه مستحب بود قضا ندارد.

چهارم:

خونی که از بینی یا دهان بیرون آید اگر کم باشد مورد عفو است و از آن چشم‌پوشی می‌شود، و اگر زیاد باشد نجس است و باید جاهایی از بدن و لباس که به آن آلوده شده را شست و اگر در اثنای نماز باشد نماز را باطل می‌کند و در صورتی که نماز فرض است واجب است که آن را دوباره بخواند.

از شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - پرسیده شد: حکم خونی که در حال نماز از انسان خارج شود چیست؟ آیا باید نمازش را قطع کند یا خیر؟

ایشان پاسخ دادند: «اگر خونی که خارج شده از دو راه ادرار و مدفوع خارج شود این وضو را باطل می‌کند و در این حال باید از نماز خارج شود و جاهایی که خون رسیده را بشوید و دوباره وضو بگیرد و دوباره نماز بخواند.

اما اگر از غیر این دو راه یعنی پیش و پس باشد، مثل اینکه از بینی یا دندان یا زخم دیگری خون خارج شود در نمازش می‌ماند و اگر توانست بدون مشغول شدن به این خون نمازش را ادامه دهد، آن را کامل می‌کند، زیرا قول راجح این است که خون باعث بطلان وضو نمی‌شود حتی اگر زیاد باشد.

اما اگر زیاد باشد: گروهی از علما بر این رای هستند که خون اگر زیاد باشد نجس است و در این حالت نمی‌شود از آن چشم‌پوشی کرد و باید از نماز خارج شود و جاهایی را که خون به آن رسیده بشوید [و بر اساس قول راجح] دوباره بدون نیاز به وضوی جدید نمازش را بخواند [زیرا وضویش با خروج خون باطل نشده] یعنی نمازش را از نو بخواند.

اما اگر خون کم باشد به نمازش ادامه دهد و اشکالی بر وی نیست».

از نور من الدرب (۷/۲).

بنابراین اگر خون لثه کم باشد که معمولاً خون لثه چنین است، و آن را در حال نماز در دستمالی تف کرد این اشکالی ندارد و نیازی به شستن دستمال و یا لباسش نیست جز آنکه شستن آن از روی پاکي و دوری از کثیفی خوب است نه از روی نجاست.

پنجم:

در شرع برای شستن نجاست عدد خاصی نیامده جز برای نجاست سگ که نجاست سگ را هفت بار که یکی از آنها با خاک است می‌شویند، اما دیگر نجاست‌ها برایش تعداد دفعات شرط نیست و بلکه باید آن را تا زوال نجاست شست اگر چه یک بار.

والله اعلم.